

Ekspropriation til Jernbaner, Vejanlæg, Havneanlæg o. s. v.

Naar de to Partier har bragt Grundlovens § 80 i Anvendelse her, er det jo ikke for at modsætte sig eventuelle Ekspropriationer til Kaserneanlæg, men det er for at prøve paa efter Rigsdagens Vedtagelse at standse selve Militærordningen. Det fremgaar tilstrækkelig tydeligt af de Kommentarer, hvormed man i de to Partiers Presse ledsagede det Skridt, man foretog den 4. August. Det fremgaar ganske særlig tydeligt af en Artikel, der fandtes i „Social-Demokraten“ Dagen efter, den 5. August, med Overskriften: Stor politisk Sensation i Rigsdagen i Gaar. En meget alvorlig Begivenhed for Regeringen. Der fortælles i denne Artikel, at der sprang en Bombe, som vil vække Sensation Landet over, og som sætter hele det med saa stort Besvær sammenskrabede Militærforlig i Fare. Jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til at citere blot nogle enkelte Linier: Det forklares videre, at denne Indsigelse mod Stadfæstelsen betyder, at Militærforliget ikke kan føres ud i Livet, der kan ikke tilvebringes Garnisonspladser, Kaserner, Øvelsespladser o. s. v., saaledes som det er forudsat ved Hærloven, og derfor maa man formentlig ogsaa lade Hærloven vente paa Stadfæstelsen, til en anden Lov er i Orden, det vil sige, til Valg er afholdt. Og det gøres gældende i Artiklen, at Hærloven hænger sammen med den standsede Lov, thi uden Garnisoner med videre kan man ikke oprette Hæren, saaledes som Loven paabyder det.

Nu viste det sig jo meget hurtigt efter den 4. August, at man tog fejl i denne Betragtning. Det er meget rigtigt, at Hærloven hænger sammen med den Lov, man standsede, og derfor er denne ogsaa fremsat igen i den nuværende Skikkelse, og den vil utvivlsomt blive vedtaget, men Hærloven hænger ikke sammen med Ekspropriationsbestemmelsen. Man kan naturligvis skaffe Staten de nødvendige Arealer til Kaserner og Øvelsespladser uden Ekspropriation; det er muligt, at det vil blive noget dyrere, jeg haaber det ikke, men det er muligt, og i saa Tilfælde vil de to Partier jo bære Ansvar for og have Æren for dette nye Udslag af deres Ønske om Nedsættelse af Militærudgifterne. Men, som jeg sagde før, det politiske Formaal med Bomben naaede man ikke, man naaede ikke at standse Gennemførelsen af Militærlovene; denne Gennemførelse er gaaet sin Gang efter den lagte Plan; det viser

sig nemlig, at Anlægget af Øvelsespladser og Kaserner ikke var de Skridt, det var nødvendigt først at tage, og ved Hjælp af det Lovforslag, vi nu behandler, der ikke indeholder Ekspropriationsbestemmelsen og altsaa ikke kan standses af et Mindretal, vil man kunne gennemføre Forsvarsordningen helt og fuldt. Da dette viste sig meget hurtigt efter den 4. August, husker jeg, at der bredte sig en vis Flovhed indenfor de to Partier, der havde ladet Bomben springe. Man blev klar over, at man havde skudt en stor Kanon af, og at man havde faaet en Forbier. Det eneste, man havde opnaaet, var at skabe et Præcedens for Anvendelse af Grundlovens § 80, den Paragraf, man selv havde kaldt en Plet paa Grundloven. De to Partier har ved denne Anvendelse vist, at naar det passer i deres politiske Kram, kan man meget godt se bort fra et Princip, som man ellers taler højt om, og gøre Brug af Mindretallets Appelret. Jeg erindrer et særligt Udslag af denne Flovhedsfønmelse fra en Artikel i et Blad, der ellers meget nidkært støtter det radikale Parti, jeg tænker paa Østsjællands Folkeblad. Dette Blad var meget betænkeligt ved Indsigelsen af 4. August og prøvede paa at forklare den med, at Socialdemokraterne havde faaet det radikale Venstre til at gaa paa en Petermand. Udtrykket er, saa vidt jeg ved, originalt, jeg har ikke mødt det før. Jeg har truffet Udtrykket „en Peter“ som Betegnelse for en Brøler, og jeg forstaa da, at „en Petermand“ skal være Betegnelse for en særlig voksen Brøler. For saa vidt det er saaledes, maa jeg sige, at man har truffet det rigtige ved denne Betegnelse.

Det Kup, man havde planlagt mod Ministeriet ved denne Indsigelse, lykkedes altsaa ikke. Med det Lovforslag, vi her behandler, vil de nye Forsvarslove kunne gennemføres fuldt ud. Jeg kunde have indskrænket mig til at sige dette, hvis det ærede Medlem Hr. Rode ikke under Finanslovbehandlingen havde fremsat nogle Udtalelser, som jeg finder det rigtigt at svare paa allerede nu, fordi jeg antager, de vil blive gentaget af det ærede Medlem Hr. P. Munch. Da det ærede Medlem Hr. Rode første Gang havde Ordet under Finanslovbehandlingen, udtalte han, at Kaserneloven er ganske unødvendig, og han henviste til, at Regeringen paa Finanslovsforslaget har opført 3 Mill. Kr. til ekstraordinære Anskaffelser. Det kan den gøre, sagde det ærede Medlem, uden Kaserneloven, forudsat, at den kan faa sit Flertal